

ZARZĄDZENIE MINISTRA LEŚNICTWA I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

z dnia 15 września 1967 r.

w sprawie uznania za rezerwat przyrody.

Na podstawie art. 13 ustawy z dnia 7 kwietnia 1949 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 25, poz. 180) zarządza się, co następuje:

1. Uznaje się za rezerwat przyrody pod nazwą „Nadgoplański Park Tysiąclecia” obszar gruntów, lasów, bagien i nieużytków oraz jezioro Gopło, położonych w powiatach: inowrocławskim, radziejowskim i mogileńskim województwa bydgoskiego oraz w powiecie konińskim województwa poznańskiego, o łącznej powierzchni 12.683,76 ha, w tym obszar objęty ochroną rezerwatową o powierzchni 2.313,76 ha i otaczający go obszar ochrony krajobrazowej o powierzchni 10.370 ha. W skład obszaru ochrony rezerwatowej wchodzi: jezioro Gopło wraz z wyspami o powierzchni 2.167,63 ha, bagna i nieużytki o powierzchni 80,00 ha oraz lasy o powierzchni 66,13 ha, obejmujące oddziały 278 i 279, według oznaczeń przyjętych w planie urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Gniewkowo na lata 1959/60—1968/69.

2. Granica obszaru ochrony krajobrazowej przebiega następująco: od Mysiej Wieży w Kruszwicy granica biegnie w kierunku wschodnim południowym skrajem drogi publicznej Kruszwica—Radziejów, przekracza most drogowy na Cople i dochodzi do rozwidlenia dróg Bredzki—Cocanowo. W tym punkcie granica skręca w kierunku południowo-wschodnim i biegnie wschodnim skrajem drogi w kierunku miejscowości Cocanowo do punktu, w którym droga ta styka się z północno-zachodnim narożnikiem parku podworskiego w Cocanowie. Od tego punktu granica biegnie północnym, a następnie wschodnim i południowym skrajem tego parku do punktu, w którym południowo-zachodni narożnik parku styka się z drogą biegnącą z Cocanowa w kierunku miejscowości Rusinowo. W tym punkcie granica skręca w kierunku południowym i biegnie wschodnim skrajem tej drogi aż do rozwidlenia dróg Rusinowo—Tarnówko, gdzie skręca w kierunku południowo-wschodnim i biegnie północno-wschodnim skrajem drogi do punktu przecięcia się tej drogi z drogą biegnącą do miejscowości Kicko. Od tego punktu granica skręca w kierunku południowo-zachodnim i biegnie południowym skrajem drogi do miejscowości Kicko, gdzie skręca w kierunku południowym i biegnie wschodnim skrajem drogi przez miejscowość Orpikowo aż do drogi prowadzącej z miejscowości Złotowo do Brześcia. W tym punkcie granica skręca w kierunku wschodnim i biegnie na odcinku 120 m wzdłuż północnego skraju drogi, po czym skręca w kierunku południowym,

a następnie południowo-wschodnim i biegnie wschodnim skrajem drogi do punktu przecięcia się jej z granicą powiatów radziejowskiego i inowrocławskiego. Od tego punktu granica biegnie w kierunku południowym na odcinku 600 m wschodnim skrajem drogi gruntowej, a następnie skręca w kierunku południowo-zachodnim i biegnie na odcinku 1.200 m południowym skrajem drogi prowadzącej do miejscowości Polajewek, po czym skręca w kierunku południowo-wschodnim, a następnie południowym i biegnie wschodnim skrajem drogi przez miejscowości Byszewo, Polajewo Stare i Polajewo Nowe, gdzie skręca w kierunku południowo-zachodnim i biegnie na odcinku 1.000 m wzdłuż południowo-wschodniego skraju drogi prowadzącej do miejscowości Przewóz. Od tego punktu granica biegnie wzdłuż prostopadłej linii do tej drogi w kierunku południowo-wschodnim przez grunty orne, aż do zachodniego skraju zabudowań miejscowości Rzepiska i dalej w kierunku południowo-zachodnim wschodnim skrajem drogi prowadzącej przez miejscowość Przewóz do szosy Skulsk—Przewóz. Następnie granica biegnie w kierunku zachodnim południowym skrajem tej szosy, wzdłuż mostu na rzece Noteci i dochodzi do skrzyżowania z drogą wiodącą do miejscowości Mielnica Duża, gdzie skręca w kierunku północnym i biegnie zachodnim skrajem drogi przechodzącej przez miejscowość Mielnica Duża aż do rozgałęzienia dróg, położonego w tej miejscowości. Od tego punktu granica skręca i biegnie w kierunku zachodnim południowym skrajem drogi aż do punktu przecięcia się jej z drogą Skulsk—Caliszewo. W tym punkcie granica skręca i biegnie na odcinku 1.100 m w kierunku południowo-zachodnim wzdłuż południowo-wschodniego skraju drogi wiodącej do miejscowości Skulsk. Następnie granica skręca w kierunku południowym i biegnie przez grunty orne wzdłuż linii łączącej dwa wiatraki, przecina drogę Skulsk—Włodzimiera i dochodzi do szosy Skulsk—Konin. Od tego punktu granica biegnie w kierunku południowym wschodnim skrajem tej szosy, przez miejscowości Starostwo i Lisewo do punktu przecięcia się szosy z drogą polną wiodącą w kierunku miejscowości Czartowo, gdzie skręca i biegnie wschodnim skrajem wymienionej drogi polnej w kierunku południowo-zachodnim, a następnie północno-zachodnim do punktu przecięcia się tej drogi z drogą prowadzącą do miejscowości Czartowo. Od tego skrzyżowania granica skręca i biegnie w kierunku północnym zachodnim skrajem drogi biegnącej przez miejscowości Czartowo i Skulska Wieś do

cmentarza w Skułsku, przecina granicę województw poznańskiego i bydgoskiego i biegnie zachodnim skrajem drogi wiodącej przez miejscowości Krzywe Kolano, Rzeszyn, Rzeszynek, Włostowo, Chrosno, Giżewo, Rzepowo, Łągiwniki do Kruszewicy, gdzie ulicami Poznańską i Zamkową dochodzi do Mysiej Wieży.

3. Granice obszarów objętych ochroną rezerwatową oraz obszarów ochrony krajobrazowej, zostały oznaczone na gruncie i na mapie rezerwatu w skali 1:30.000, stanowiącej załącznik do odpowiedniej pozycji rejestru tworów przyrody poddanych pod ochronę.

4. Rezerwat tworzy się w celu:

- zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych licznych miejsc lęgowych ptactwa wodnego, błotnego i lądowego oraz ochrony ptaków przelotnych,
- zabezpieczenia wartości historycznych tego rejonu związanych z początkami Państwa Polskiego,
- ochrony naturalnych właściwości środowiska przyrodniczego i swoistych cech krajobrazu.

5. Na obszarze objętym ochroną rezerwatową wyróżnia się następujące obszary o szczególnym znaczeniu:

- 1) „Trzciny Giżewskie” (oznaczony na mapie cyfrą I), obejmujący pas trzcin o powierzchni 53 ha na przestrzeni 3.600 m, począwszy od zadrzewienia położonego na północny-wschód od miejscowości Rzepowo do południowego cypla zadrzewienia położonego na wschód od miejscowości Raczewie;
- 2) „Zatoka Sucha” (oznaczony na mapie cyfrą II), obejmujący pas trzcin o powierzchni 58 ha, ciągnący się wzdłuż wschodniego brzegu jeziora Gopło na odcinku 2.800 m od południowego skraju półnklawy środkowej do punktu położonego na brzegu jeziora w odległości 500 m na południe od południowego cypla wyspy Sucha Góra; do obszaru „Zatoka Sucha” należy ponadto wyspa Sucha Góra wraz z otaczającym ją pasem trzcin oraz położony w odległości 150 m na zachód od szosy Kruszewica—Cocanowo staw Unin wraz z przyległymi bagnami łączącymi się z Zatoką Suchą;
- 3) „Kąty Kickowskie” (oznaczony na mapie cyfrą III), obejmujący pas trzcin o powierzchni 47 ha, ciągnący się wzdłuż brzegu jeziora Gopło na odcinku 4.200 m, począwszy od południowego cypla lasu rusinowskiego, i obejmujący brzegi rozwidlanej zatoki wraz z przyległym Stawem Tarnowczyńskim położonym w odległości 300 m na północny-zachód od wsi Kicko, połączonym z jeziorem pasem bagien; południową granicę tego obszaru stanowi północny skraj lasu ostrowsko-popowskiego;
- 4) „Bąbule” (oznaczony na mapie cyfrą IV), obejmujący pas trzcin o powierzchni 52 ha, porastających północny cypl półwyspu Potrymich i ciągnących się na odcinku 5.200 m wzdłuż brzegów tego półwyspu od punktu przecięcia się granicy powiatów inowrocławskiego i mogileńskiego ze wschodnim brzegiem zachodniej odnogi jeziora Gopło do punktu leżącego na zachodnim brzegu wschodniej odnogi jeziora Gopło, na wysokości południowego cypla tzw. Popowskich Górek, położonych na południowy zachód od miejscowości Popowo; do obszaru „Bąbule” należy również wyspa Bąbula Mała o powierzchni 0,23 ha wraz z otaczającym ją pasem trzcin, położona we wschodniej odnodze jeziora Gopło na wysokości miejscowości Popowo;
- 5) „Zatoka Biała Osoba” (oznaczony na mapie cyfrą V), obejmujący pas trzcin o powierzchni 26 ha, ciągnący się wzdłuż wschodniego brzegu zachodniej odnogi jeziora Gopło na odcinku długości 2.000 m od punktu położonego na brzegu jeziora Gopło w odległości 150 m na południe od promu w miejscowości Lachmirowice do

punktu załamania linii brzegowej położonego na wysokości wyspy Bąbula Mała;

- 6) „Bachorze” (oznaczony na mapie cyfrą VI), o powierzchni 80 ha, obejmujący bagna potorfowiskowe, moczary i nieużytki leżące w południowo-zachodniej części półwyspu Potrymich. Granica tego obszaru przebiega następująco: od punktu przecięcia się granicy powiatów inowrocławskiego i mogileńskiego z linią brzegową jeziora Gopło granica biegnie wzdłuż granicy tych powiatów w kierunku północnym, a następnie północno-wschodnim do punktu położonego na wysokości drogi gruntowej prowadzącej do miejscowości Ostrówek. W tym punkcie granica skręca i biegnie w kierunku wschodnim do rozgałęzienia dróg gruntowych, gdzie skręca i biegnie w kierunku południowym wschodnim skrajem drogi prowadzącej do miejscowości Ostrówek do punktu leżącego w odległości 1.000 m od tej miejscowości. W tym punkcie granica skręca i biegnie w kierunku południowo-zachodnim do brzegu jeziora Gopło, a następnie w tym samym kierunku brzegiem jeziora do punktu przecięcia się z granicą powiatów inowrocławskiego i mogileńskiego;
  - 7) „Potrymich” (oznaczony na mapie cyfrą VII), stanowiący południową część zachodniej odnogi jeziora Gopło, obejmujący pas trzcin i szuwarów o powierzchni 81 ha, ciągnący się wzdłuż brzegów tej części jeziora na odcinku długości 6.800 m od punktu leżącego na zachodnim brzegu zachodniej odnogi jeziora Gopło przy dawnej przeprawie promowej we wsi Rzeszynek do punktu przecięcia się granicy powiatów inowrocławskiego i mogileńskiego z linią brzegową jeziora Gopło na południowo-zachodnim cyplu półwyspu Potrymich; do obszaru „Potrymich” należy również wyspa Potrymich o linii brzegowej długości 1.500 m wraz z otaczającą ją pasem trzcin o łącznej powierzchni 24 ha.
6. Na obszarze objętym ochroną rezerwatową zabronione są:
- 1) zanieczyszczanie wody i terenu oraz wzniesienie ognia,
  - 2) zmiana stosunków wodnych bez pozwolenia wodnoprawnego wydanego przez właściwy do spraw gospodarki wodnej organ prezydium rady narodowej w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem przyrody; zmiana stosunków wodnych na obszarze objętym ochroną rezerwatową może nastąpić tylko pod warunkiem, że nie spowoduje ona zasadniczej zmiany w biotopie,
  - 3) łowienie ryb na obszarach określonych w ust. 5 pkt 1—4 i 7 sprzętem cichego połowu od 1 lipca do 30 września, z tym że zezwala się na wycinanie ścieżek w trzcinowiskach w celu stawiania narzędzi cichego połowu; miejsca wyciągu sprzętu ciągniętego wyznaczy Państwowe Gospodarstwo Rybackie w Kruszewicy w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem przyrody,
  - 4) łowienie ryb wędką, z wyjątkiem odcinka jeziora Gopło między miastem Kruszewicą a tak zwaną „Wyspą Startową”, z łądu i łodzi, a w południowej części Gopła na odcinku od tzw. Popowskich Górek do miejscowości Przewóz — wyłącznie z łądu,
  - 5) wykaszanie trzcin na obszarach określonych w ust. 5, z tym że:
    - a) na terenie określonym w pkt 1 dopuszcza się koszenie trzcin na odcinku od północnej granicy trzcinowiska do miejscowości Giżewo w formie kulis nie szerszych niż 80 m,
    - b) na terenie określonym w pkt 2 dopuszcza się koszenie trzcin na całym trzcinowisku „Zatoka Sucha”, z wyjątkiem stawu Unin, w formie kulis nie szerszych niż 80 m,
    - c) na terenie określonym w pkt 3 zakaz dotyczy tylko stawu Kicko, gdzie rozmiar koszenia trzcin będzie zależny od potrzeb gospodarki rybackiej,

- d) na terenie określonym w pkt 4 zakaz dotyczy tylko wyspy Bąbula Mała i przylegających do niej gór podwodnych,
- e) na terenie określonym w pkt 5 zakaz dotyczy tylko odcinka pasa trzcin od dawnej przeprawy promowej z miejscowości Siemionki do południowego krańca trzcinowiska; na odcinku tym dopuszcza się koszenie trzcin w formie kulis o szerokości do 80 m,
- f) na terenie określonym w pkt 7 dopuszcza się koszenie trzcin na pasie trzcin przylegającym do obszaru określonego w pkt 6 oraz na trzcinowisku otaczającym wyspę Potrzymionek; na pozostałej części tego terenu dopuszcza się koszenie trzcin w formie kulis z pozostawieniem około 20% powierzchni trzcinowisk nie wykoszonych;
- g) koszenie trzcin odbywa się z zachowaniem przepisów prawa wodnego,
- 6) wypas zwierząt gospodarskich,
- 7) niszczenie lub uszkodzanie drzew i innych roślin,
- 8) niszczenie gleby oraz pozyskiwanie kamienia i innych kopalin,
- 9) wycinanie drzew i pobieranie użytków drzewnych, z wyjątkiem wypadków uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego, którego zakres określi opracowany plan gospodarczy, podlegający zatwierdzeniu przez Naczelnego Konserwatora Przyrody; do czasu sporządzenia wymienionego planu dopuszczalne jest usuwanie drzew martwych, wywrotów i złomów w sposób nie narażający na zniszczenie otoczenia, a w szczególności podrostów i nalotów oraz z pozostawieniem karpiny w ziemi. Plan gospodarstwa rezerwatowego powinien być opracowany dla oddziałów 278 i 279 Nadleśnictwa Gniewkowo oraz dla zadrzewionych terenów wysp Sucha Góra i Potrzymionek,
- 10) wstęp na obszary określone w ust. 5, z wyjątkiem pracowników Państwowego Gospodarstwa Rybackiego w Kruszwicy, administracji lasów państwowych, organów administracji wodnej i właściwego okręgowego zarządu wodnego, w ramach ich działalności gospodarczej organów ochrony przyrody i Milicji Obywatelskiej, jak również organów wojskowych posiadających odpowiednie upoważnienie,
- 11) umieszczanie tablic, napisów i innych znaków, z wyjątkiem tablic i znaków związanych z ochroną rezerwatu i gospodarką rybacką oraz żeglugą śródlądową,
- 12) zbliżanie się do pasa trzcin i szuwarów od strony wody na odległość mniejszą niż 50 m, z wyjątkiem łodzi należących do Państwowego Gospodarstwa Rybackiego w Kruszwicy, organów ochrony przyrody, organów administracji wodnej i właściwego okręgowego zarządu wodnego, Milicji Obywatelskiej oraz organów wojskowych posiadających odpowiednie upoważnienie,
- 13) zakłócanie ciszy,
- 14) wznoszenie budowli oraz zakładanie lub budowa urządzeń komunikacyjnych i innych urządzeń technicznych, z wyjątkiem budowli i urządzeń służących do turystyki i wypoczynku na wodzie, przewidzianych planem zagospodarowania przestrzennego,
- 15) polowanie, chwytanie, płoszenie i zabijanie dziko żyjących zwierząt, wybieranie jaj, niszczenie gniazd i piskląt; w wypadkach koniecznych dopuszcza się dokonywanie redukcyjnego odstrzału lisów w okresie od 1 grudnia do 28 lutego,
- 16) pływanie łodzią o napędzie motorowym po jeziorze poza głównym nurtem rzeki Noteci przepływającym przez Ciepło, z wyjątkiem łodzi motorowych należących do Państwowego Gospodarstwa Rybackiego w Kruszwicy, organów ochrony przyrody, organów administracji wodnej i właściwego okręgowego zarządu wodnego, Milicji Obywatelskiej oraz organów wojskowych posiadających odpowiednie upoważnienie,
- 17) wjazd do zachodniej zatoki Gopła środkami nawodnymi,

z wyjątkiem łodzi należących do instytucji wymienionych w pkt 16.

7. Na obszarze objętym ochroną krajobrazową zabronione są:

- 1) zmiana stosunków wodnych bez uzyskania pozwolenia wodnoprawnego wydanego przez właściwy do spraw gospodarki wodnej organ prezydium rady narodowej w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem przyrody,
- 2) zanieczyszczanie wód,
- 3) niszczenie gleby i pozyskiwanie kopalin bez uzyskania zgody właściwych organów, wydanej w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem przyrody,
- 4) polowanie, chwytanie, płoszenie i zabijanie dziko żyjących zwierząt, z wyjątkiem zwierząt łownych przeznaczonych do odstrzału na podstawie zatwierdzonego łowieckiego planu hodowlanego; łowiecki plan hodowlany dla obwodu łowieckiego 263 podlega uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem przyrody,
- 5) wycinanie drzew w zadrzewieniach stanowiących własność państwową lub społeczną, poza wypadkami przewidzianymi w opracowanym dla tego obszaru planie zadrzewień; do czasu sporządzenia tego planu wycinanie drzew dopuszczalne jest jedynie za zgodą wojewódzkiego konserwatora przyrody,
- 6) wszelkie działania mogące zniszczyć lub zmienić w istotny sposób naturalny krajobraz lub poszczególne jego elementy, jak jeziora, potoki, źródła itp., z wyjątkiem działalności gospodarczej wynikającej z realizacji planów zatwierdzonych przez wojewódzką komisję planowania gospodarczego po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego komitetu ochrony przyrody.

8. Na obszarze objętym ochroną krajobrazową:

- 1) należy unikać lokalizowania uciążliwych dla środowiska przyrodniczego inwestycji przemysłowych, mogących ujemnie wpłynąć na stan czystości wody i powietrza oraz na ochronę cech estetycznych krajobrazu,
- 2) inwestycje budowlane mogą być realizowane jedynie na podstawie zatwierdzonych planów ogólnych lub planów wyznaczania terenów budowlanych. Wszelkie odstępstwa od tych planów, wprowadzone za zgodą organu zatwierdzającego te plany, powinny być uprzednio uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody; plany wyznaczania terenów budowlanych powinny być w trakcie opracowania uzgadniane z wojewódzkim konserwatorem przyrody.

9. W lasach położonych na terenie ochrony krajobrazowej, a mianowicie w oddziałach 270—277, 280—283 oraz 286 Nadleśnictwa Gniewkowo, według oznaczeń przyjętych w planie urządzenia gospodarstwa leśnego na okres 1959/1968 r. i w oddziale 232 Nadleśnictwa Miradz, według oznaczeń przyjętych w planie urządzenia gospodarstwa leśnego na okres 1953/1962 r., leżących w województwie bydgoskim oraz w oddziałach 1—10 Nadleśnictwa Kazimierz Biskupi, według oznaczeń przyjętych w planie urządzenia gospodarstwa leśnego na okres 1949/1958 r., leżących w województwie poznańskim, będzie prowadzona gospodarka zgodna z zasadami przyjętymi dla tych lasów i określonymi w planach urządzenia gospodarstwa leśnego wymienionych nadleśnictw.

10. W celu zapewnienia prawidłowej gospodarki zadrzewień i realizacji ochrony krajobrazu dla obszaru określonego w ust. 2 powinien być, staraniem właściwych organów prezydiów wojewódzkich rad narodowych, opracowany techniczny plan zagospodarowania zadrzewień na zasadach obowiązujących przy zadrzewieniu kraju, a jego realizacja włączona do okresowych i rocznych planów zadrzewień w poszczególnych województwach.

11. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego: R. Gesing